

Sententia beati augustini de libro re-
tractionum.

Libros de trinitate que deus est
quindecim scripsi per aliquot an-
nos. sed cum eorum duodecimum
nondum profecissem et eos diutius tene-
rem quam possent sustinere qui vehementer
habere cupiebant. subtracti sunt michi
nimis emendati quam deberent ac possent
quando eos edere voluisset. Quod post
ea quam compli. quia et alia eorum apud nos
exemplaria remanserunt. staturam eos
iam ipse non edere. sed sic habere ut in
alio aliquo opusculo meo quid michi
de his euenerit dicerem. Vergetibus tamen
fratribus quia resistere non valui. emen-
daui eos quantum emendandos putavi
et compleui et edidi. adiungens eis a ca-
pite epistolam quam scripsi ad venerabi-
lem aurelium episcopum cartaginensis ec-
clesie. quo tanquam prologo exposui. et
quid accidisset et quid facere mea cogi-
tatione voluisset et quid fratrum carita-
te compellente. fecissem. In quorum libro
vndecimo cura de corpore visibili age-
rem. dixi quo circa id amare alienari est
quod secundum eum morem dictum est quo alii
quid sic amatur. ut eo fruendo existimet
beatum se esse qui hec amat. Nam non
est alienari in laudem creatoris amare
speciem corporalem. ut ipso creatore fru-
ens quisque vere beatus sit. Itemque in eo-
dem ubi dixi nec auem quadrupede me-
mimi quia non vidi. sed fantasiam talem
facilime intueor dum alicui forme vola-
tili quales vidi. adiungo alios duos pe-
des quales itidem vidi. hec dicens non
potui recolere volatilia quadrupedia que
lex commemorat. Neque enim computat in
pedibus duo posteriora crura quibus lo-
custe saluunt quas dicit mundas. et ideo
discernit ab immundis talibus volatili-
bus qui non saluunt illis cruribus sicut
sunt carabei. Omnia quippe huiusmodi
volatilia quadrupedia vocantur in lege.
In duodecimo velut expositor verborum

apostoli ubi ait. Omne peccatum quod
cumque fecerit homo extra corpus est. non
michi satisfacit. nec sic puto intelligen-
dum quod dictum est. Qui autem fornicat-
ur in corpus proprium peccat. tanquam ille
hec faciat qui propter adipiscenda ea que
per corpus sequuntur. ut in his finem boni
sui ponat. aliquid agit. Hoc enim longe
plura peccata complectitur. quam illa for-
nicatio que concubitu perpetratur illicito
de qua locutum cum hoc diceret aposto-
lum apparet.

Epistola augustini aurelij proponensis epi-
scopi ad aurelium episcopum cartaginensis
ecclesie.

Omnia beatissimo et sinceris-
sima caritate venerabili fra-
tri et confacerdoti pape au-
relino augustino in domino sa-
lutem. De trinitate que deus et sum-
mus et verus est libros iuuenis inchoa-
ui. senex edidi. dimiseram quippe hoc
opus postea quam comperi preceptos mi-
chi esse siue surreptos antequam eos absol-
uerem et retractatos ut mea dispositio
fuerat expolirem. Non enim sigillatim sed
omnes simul edere ea ratione decreue-
ram. qua precedentes consequentesque in-
quisitione nequuntur. Cum ergo per eos
homines qui priusquam vellem ad quosdam
illosum pervenire potuerunt. dispositio mea
nequisset impleri. interruptam dictatio-
nem reliqueram. cogitans hoc ipsum in ali-
quibus meis scriptis conqueri ut scirent
qui possent non a me fuisse eosdem libros
edictos. sed ablatos priusquam michi edi-
tione mea digni viderentur. verum mul-
torum fratrum vehementissima postula-
tione. et maxime tua iussione compellus
opus tam laboriosum. adiuvante domi-
no terminare curavi. eosque emendatos
non ut volui. sed ut potui. ne ab illis que
surrepti iam in manus hominum exierant
plurimum discreparer. venerationi tue per
filium nostrum diaconum carissimum misi. Et
cumque. audiendos. describendos. le-
gendosque permisi. in quibus si servari

